

Een vrolijke noot voor dieren in nood

De regenworm (Lumbricus terrestris)

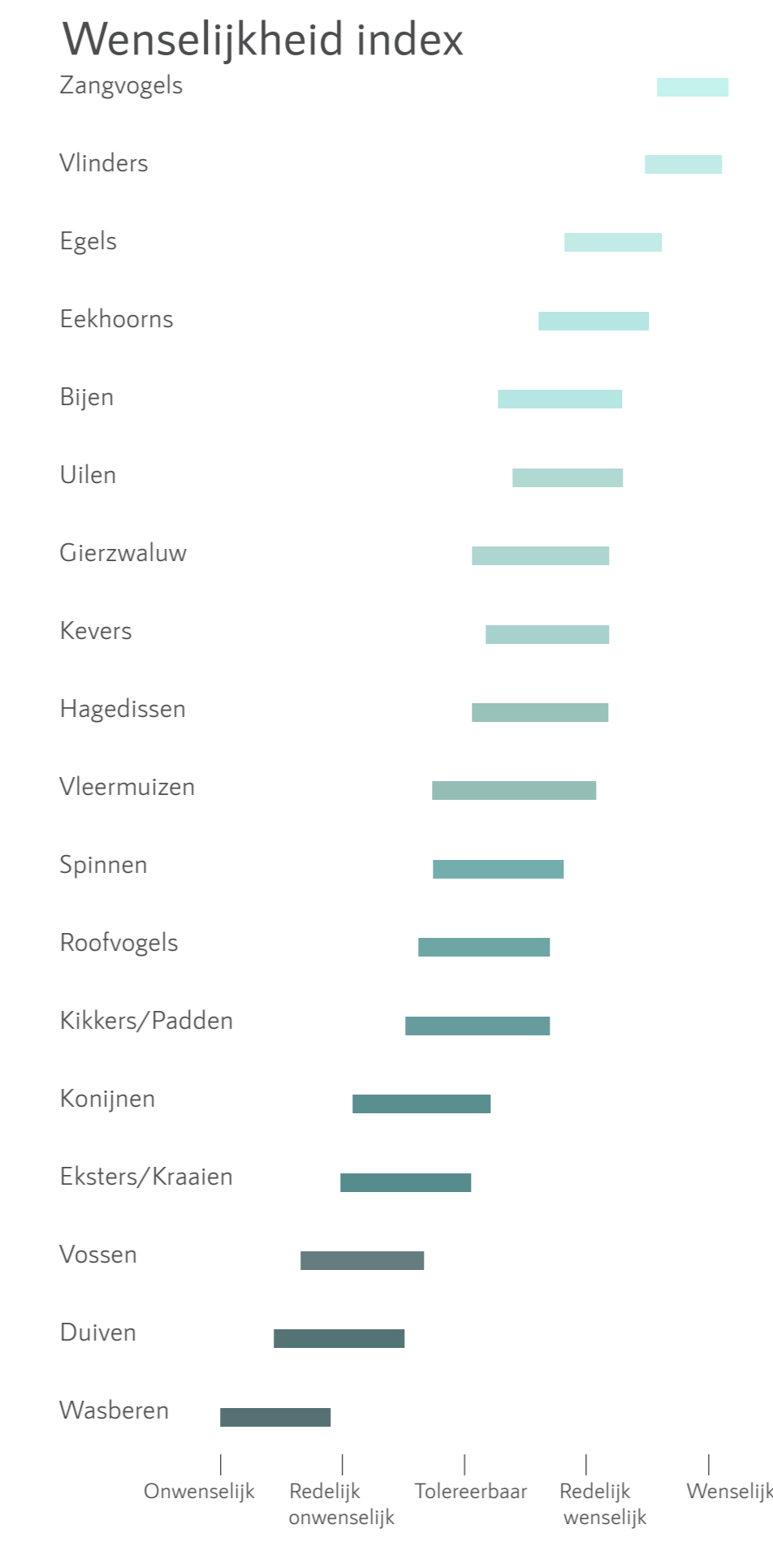
Rijk: Animalia (dieren)
Stam: Annelida (ringwormen)
Klasse: Clitellata
Order: Oligochaeta
Orde: Crassellata

Nesten en opgroeien
 De larve leeft van de grond pH-neutrale tot iets zure (pH 5,4) grond is waar de regenworm voorkeur aan geeft. In veengrond kan de regenworm met water omringd door te zuur is.
 • Wormen gedragen het beste bij een temperatuur tussen de 12-25 graden.
Voedsel
 • Dode en rottende plantenresten, bladresten en soms uitwerpselen van andere dieren. Ze toekken het voedsel hun gangen in waar ze het verder verteren.
Overwinteren
 • In winter gaan regenwormen in een soort winterslaap, de diapause. Ze kruipen dieper de bodem in en zijn inactief, waardoor ze weinig energie verbruiken. Als de temperatuur hoog genoeg is, worden ze weer actief. Vanaf 10 graden vries de bijna niets en onder de 4 graden gaan ze in de diapause.
Paartijd
 • De regenworm kan zich het hele jaar voortplanten. Alleen in veel streken is het in de winter te koud en in de zomer te droog om actief te zijn. Hierdoor planten ze zich ook in Nederland vooral voor in de lente of de herst.

De egel (Erinaceus europaeus)

Rijk: Animalia (dieren)
Stam: Chordata (chordaten)
Klasse: Mammalia (zoogdieren)
Order: Insectivora (insectivoren)
Order: Erinaceidae (egels)
Familie: Erinaceidae
Soort: Erinaceus europaeus

Nesten en opgroeien
 • Zomermet bestaat uit dicht struikgewas, heides onder boomwortels, composthoop, konijnholtes, losse bladeren.
 • Een nest met jongen in een compost, takken- of puithoop.
 • Winternest in de grond legen een schutting, schuur, bijgebouw of in een compost, takken- of puithoop.
Voedsel
 • Kruipen, rupsen, regenwormen, onwormen, slakken en vieren.
 • In de herst ook bessen.
Overwinteren
 • Vanaf oktober - april/mei.
 • Jongen vanaf uiterlijk december - april/mei.
Paartijd
 • Vanaf april/mei - augustus.
 • De meeste egel heeft een leefgebied van ongeveer 20-40 ha en de vrouwtjes egel 10-20 ha.
 • Na 10 weken zijn de jongen zelfstandig en verlaat de moeder het nest.
 • Het vrouwtje bouwt het nest.

- ### De acht regels van natuurinclusieve stedenbouw
1. Een openplek waar regenwormen en egels zich kunnen voortplanten.
  2. Dichtgeboude vegetatie met klimop en inheemse heesters. Dit kan ruimte bieden als schuilplaats voor overdag en om een winterslaap te doen voor de egel. De merel kan hier zijn of haar nest bouwen.
  3. Wilde bloemen waar insecten op afkomen en levens ook dienen als bufferzone tussen de mens en dier. Zo wordt de privacy gewaarborgd zodat de egels overdag kunnen slapen en de Merel hier een nest kan bouwen en gaan broeden.
  4. Stukken met hoger gras om te schuilen voor de egel en om voedsel te zoeken voor de Merel.
  5. Als rust- en nestplaats voor de Merel zijn er lage bomen en heesters.
  6. Hemelwater afvoeren worden afgekoppeld en hiermee worden de planten voorzien van water en de Merel en egel hebben een drink- en badderplaats.
  7. Een stapel takken of bladeren. Deze blijven in het gebied liggen en worden niet opgeruimd. Deze dienen namelijk als verblijf of schuilplaats voor de egel tijdens zijn nachtelijke tocht. Dit is tevens ook een bron van voedsel met talrijke insecten en als voeding voor de bodem.
  8. De verharde weg is vervangen door een weg waar water naar de bodem kan gaan en waar de regenworm ook kan leven.

Functies

- interactie plint
- café
- werkplekken
- biologische winkel
- sportschool
- fysiotherapie
- apotheek
- psychologie
- yoga
- mindfulness

Materialen

- bouwen in hout
- stro isolatie
- bio leemstuc
- triple beglazing
- hergebruik materialen directe omgeving
- demontabele inrichting

Natuur

- natuurinclusief
- diverse inheemse beplanting
- regenworm
- egel
- merel

Energie

- overstek
- beschutting
- benut licht/orientatie

Water

- water infiltratie
- regenwater berging
- sloot

